

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Aand og Sang

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Aand og Sang", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1837_572-intro-shoot-idm78.pdf (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Genre og indhold

Ligesom "Jule-Nat og Nyaars-Dag" har "Aand og Sang" med salmens kunstfærdige opbygning og billedrige poesi mere præg af åndelig digtning for den enkelte, end den umiddelbart opfordrer til opbyggelig og fælles salmesang i menigheden. Til trods for formen har Uffe Hansen dog regnet "Aand og Sang" blandt Grundtvigs menighedssalmer (Hansen 1937-1966, bind 1, s. 272).

Salmen berører centrale temaer i Grundtvigs teologi, som overordnet set er udspændt mellem skabelsteologi og åbenbaringsteologi (se Iversen 2012, s. 94-102). Samtidig er Grundtvigs teologi trinitarisk, det vil sige, at den altid henviser til treenheden af Faderen, Sønnen og Helligånden. Det er således den samme levende ånd, der er til stede ved skabelsen (jf. 1 Mos 1,2 og 2,7), som er i Kristus (jf. Joh 1,1-18) og i Helligånden, og som til stadighed skaber igennem den fremadskridende tid og historien. "Kristus er skabelsens virkende Gudsord" (Iversen 2012, s. 95; jf. strofe 7 og 11). Eftersom mennesket er skabt i Guds billede ved hans skaberord (jf. 1 Mos 1,26-27) og fortsat har del i hans livsånde, så er menneskets evne til at tale som "et aftryk af det store skaberord" (Iversen 2012, s. 98). Ånd og ord kan dog misbruges (jf. strofe 1-6). Men når Kristus, 'det levende ord', er til stede i forkyndelsen, dåben og nadveren, virker den levende ånd, og menigheden svarer med sang, der er lovsang (Iversen 2012, s. 99; jf. strofe 7-12).

Ikke kun den levende menighed har del i Helligånden. Som følge af skabelsen mener Grundtvig, at alle mennesker og nationer, der er i levende kontakt med deres menneskelige natur, har en levende folkeånd. "Helligånden står ikke i modsætning til menneske- og folkeånden, som har deres liv fra samme hellige skaberånd. Tværtom må Helligånden for at kunne skabe Kristustro virke i, med og under folkeånden" (Iversen 2012, s. 95; jf. strofe 8).